

PREGLED PODATKOV ZA KRAVE ČRNO-BELE PASME S STATUSOM ODBRANE BIKOVSKÉ MATERE V LETU 2008

Priprava: Betka Logar, Kmetijski inštitut Slovenije

Vir podatkov: Centralna podatkovna zbirka Govedo, Kmetijski inštitut Slovenije, pregled pripravljen glede na stanje v registru BM dne 13.01.2009

Za leto 2008 je bilo v Sloveniji odbranih 167 bikovskih mater (BM) črno-bele (ČB) pasme. Na novo je bilo odbranih 81 bikovskih mater, ostale so imele status odbrane BM tudi že v prejšnjem letu. Število rej z odbranimi bikovskimi materami po zavodih je prikazano v tabeli 1. V tabeli 2 so prikazani očetje, katerih vsaj tri potomke imajo status odbrane bikovske matere v letu 2008.

Tabela 1: Število rej bikovskih mater (BM) po zavodih

Zavod	Število rej BM
PT	19
CE	14
KR	31
LJ	14
NM	6
Skupaj	84

Zavod - Območni zavod Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije; PT - Zavod Ptuj, CE- Zavod Celje, KR – Zavod Kranj, LJ - Zavod Ljubljana, NM - Zavod Novo mesto

Tabela 2: Očetje, po katerih so odbrane vsaj tri bikovske matere (BM)

Oče	Število BM
ADELHI	10
JAMNIK	10
ADDISON	10
FAUTUS-ET	9
HUNT	8
RUBEN	6
CEVIS-ET	4
MASKO	4
MASET	4
HUGO	3
OKSI	3
BELLWOOD-ET	3
BOJER	3
ADI	3
DANTE-ET	3
NAJADE	3

Lastnosti mlečnosti

Pri pregledu lastnosti mlečnosti so podani rezultati za vse odbrane bikovske matere ČB pasme s statusom BM v letu 2008. Ločeno so prikazana povprečja vseh zaključenih standardnih laktacij (tabela 3) in povprečja v prvih standardnih laktacijah (tabela 4).

Tabela 3: Povprečja in standardne deviacije za lastnosti mlečnosti pri bikovskih materah črno-bele pasme v letu 2008

Zavod	N	Mleko (kg)	Maščoba (kg)	Maščoba (%)	Beljakovine (kg)	Beljakovine (%)
PT	28	9901±708	403,9±52,6	4,08±0,44	323,2±24,7	3,26±0,12
CE	28	9843±887	417,5±54,8	4,25±0,47	329,0±24,1	3,35±0,18
KR	68	9682±1116	400,4±51,2	4,15±0,38	315,9±36,6	3,27±0,15
LJ	33	10271±1226	409,9±49,5	4,01±0,36	342,7±36,4	3,34±0,15
NM	10	9804±823	415,3±63,7	4,25±0,64	317,9±27,9	3,24±0,14
Skupaj	167	9869±1042	406,6±52,3	4,13±0,42	324,7±33,7	3,29±0,16

N - število BM za katere so prikazani podatki

* - pomen ostalih oznak je enak kot v prejšnjih tabelah

Tabela 4: Povprečja in standardne deviacije za lastnosti mlečnosti v prvi standardni laktaciji za krave črno-bele pasme s statusom bikovske matere v letu 2008

Zavod	N	Mleko (kg)	Maščoba (kg)	Maščoba (%)	Beljakovine (kg)	Beljakovine (%)
PT	27	9092±1029	366,0±48,8	4,03±0,38	298,4±32,5	3,29±0,13
CE	28	8863±936	374,4±53,3	4,24±0,54	294,4±26,0	3,33±0,18
KR	68	8840±1156	363,5±42,3	4,14±0,38	289,3±37,9	3,28±0,18
LJ	33	9371±1248	374,6±44,7	4,02±0,34	314,0±40,2	3,36±0,18
NM	10	8925±514	377,6±51,2	4,24±0,63	288,4±15,1	3,23±0,13
Skupaj	166	8996±1101	368,8±46,1	4,12±0,43	296,5±35,7	3,30±0,17

* - pomen oznak je enak kot v prejšnjih tabelah

Plemenske vrednosti

V tabeli 5 so prikazane plemenske vrednosti (PV) za lastnosti mlečnosti v standardni laktaciji. Plemenske vrednosti izhajajo iz zadnjega uradnega nacionalnega obračuna plemenskih vrednosti, ki je bil izveden na Biotehniški fakulteti, Oddeleku za zootehniko.

Tabela 5: Povprečja in standardne deviacije plemenskih vrednosti za lastnosti mlečnosti za krave črno-bele pasme s statusom bikovske matere v letu 2008

Zavod	N	Mleko (kg)	Maščoba (kg)	Maščoba (%)	Beljakovine (kg)	Beljakovine (%)	IBM
PT	28	984±312	33,0±14,8	-0,06±0,25	30,1±7,4	0,04±0,09	83,6±8,3
CE	28	813±436	34,8±13,5	0,07±0,30	29,1±7,9	0,11±0,13	83,2±8,7
KR	67	812±380	32,6±14,3	0,02±0,26	26,8±9,1	0,05±0,10	80,2±10,0
LJ	32	915±314	33,1±14,1	-0,00±0,28	32,0±7,5	0,11±0,10	85,4±8,1
NM	10	936±222	33,6±15,6	-0,04±0,27	31,3±7,2	0,08±0,08	85,1±8,3
Skupaj	165	869±363	33,2±14,1	0,01±0,27	29,0±8,4	0,07±0,11	82,6±9,2

IBM - indeks beljakovin in maščobe

* - pomen ostalih oznak je enak kot v prejšnjih tabelah

Telesne mere

V tabeli 6 so prikazana povprečja telesnih mer za krave črno-bele pasme s statusom bikovske matere v letu 2008 po zavodih in skupaj. Telesne mere višina vihra (VV), višina križa (VK), dolžina telesa (DT) in obseg prsi (OP) se izmeri ob odbiri BM. Običajno merjenje izvaja strokovni tajnik ali pa selekcionist območnega zavoda.

Tabela 6: Povprečja in standardne deviacije telesnih mer (VV - višina vihra, VK - višina križa, DT - dolžina telesa, OP-obseg prsi) pri bikovskih materah črno-bele pasme odbranih za leto 2008

Zavod	N(VV)	VV (cm)	N(VK)	VK (cm)	N(DT)	DT (cm)	N(OP)	OP (cm)
CE	28	143±2,9	28	145,1±2,5	28	143,0±3,9	28	202,0±7,2
KR	68	143,7±3,4	68	145,9±3,4	68	145,1±4,8	68	205,6±6,3
LJ	33	145±2,4	33	146,9±2,4	33	145,1±3,2	33	206,9±6,1
NM	10	143,9±3,2	10	145,7±2,6	10	146,8±4,6	10	202,8±10,9
PT	28	144,3±3	28	146,8±2,8	28	144,7±3,6	28	206,1±6,7
Skupaj	167	143,9±3,1	167	146,1±3,0	167	144,8±4,2	167	205,2±6,9

N – število BM pri katerih je bila izmerjena posamezna lastnost

* - pomen ostalih oznak je enak kot v prejšnjih tabelah

Telesne ocene

Povprečne ocene za telesne lastnosti okvir (OK), omišičenost (OM), oblika (OB) in vime (VI) pri odbranih bikovskih materah ČB pasme v letu 2008 v Sloveniji prikazuje tabela 7.

Tabela 7: Povprečja in standardne deviacije telesnih ocen (OK - okvir, OM - omišičenost, OB - oblika, VI - vime) bikovskih mater črno-bele pasme odbranih za leto 2008

Zavod	N(OK)	OK	N(OM)	OM	N(OB)	OB	N(VI)	VI
PT	28	7,0±1,0	28	5,9±0,4	28	6,2±0,4	28	6,6±0,5
CE	28	6,4±0,8	28	5,5±0,5	28	6,3±0,5	28	6,5±0,5
KR	68	6,7±1,1	68	5,4±0,6	68	6,4±0,5	68	6,6±0,6
LJ	33	6,9±0,8	33	5,3±0,5	33	6,3±0,6	33	6,6±0,6
NM	10	6,8±0,8	10	5,7±0,7	10	6,1±0,3	10	6,4±0,5
Skupaj	167	6,7±1,0	167	5,5±0,5	167	6,3±0,5	167	6,6±0,6

N - število BM pri katerih je bila ocenjena posamezna lastnost

* - pomen ostalih oznak je enak kot v prejšnjih tabelah